

Titel: Kapitel XXV.

Citation: "Kapitel XXV.", i *1901/1902: Bemærkninger til lovforslag*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r10-shoot-chptrd1e19691/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: 1901/1902: Bemærkninger til lovforslag

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Kommissionens Bem. t. Udl. t. L. om den borgerlige Retspleje.

gel, at Indstævntes Udeblivelse betragtes, at Sagen udgaaer til skriftlig Behandling, se de almindelige Bemærkninger til dette Kap. i Begyndelsen.

§§ 287—88.

Om den her hjemlede Adgang til Fremsettelse af ny Fastsættelse, Anbringender og Beviser jfr. Slutningen af de alm. Bemærkninger til dette Kap.

Hvor vidt de tidligere førte Vidner skulle føres paa ny for Landsretten selv, saavel som hvor eventuelle ny Vidner skulle afhøres, afgøres af Landsretten selv i Overensstemmelse med § 149. Det ligger imidlertid i denne Paragrafs Indhold, at Landsretten ikke kan anordne, at Vidnene skulle møde til personlig Afhøring for den, naar begge Parter ere enige om, at saadant er overflødig. Skulle yderligere Spørgsmaal rettes til de ved Underret afhørte Vidner, maa dette ske gennem vedkommende Underretsdommer.

§ 289.

Fra Principet i sidste Stykke gøres en Undtagelse i § 441, sidste Stykke.

Kapitel XXV.

Sager om Veksel- og utvise andre Gældsbreve.

Nærværende Kapitel adskiller sig paa følgende Punkter fra det tidligere Forslags 6te Afsnit, Kapitel II.

Bestemmelsen af Begrebet „Veksel-sager“ og Angivelsen af de Indsigelser, der kunne fremsættes i saadanne, er bragt i Overensstemmelse med de nugældende Regler derom i Lov Nr. 66 af 28de Maj 1880 §§ 1 og 3. Ligeledes er med Hensyn til Adgangen til at fremsætte Modfordringer den første Del af den i den nævnte Lovs § 4 indeholdte Regel optaget; derimod er den i samme Paragraf indeholdte Regel om en almindelig Adgang til Fremsettelse af Modfordringer, naar Sagsøgeren er et insolvent Bo, ikke medtaget her. Det maa nemlig anses som irrationelt at tillade enhver Modfordrings Fremsettelse samtidig med, at man udelukker en Mængde Indsigelser; man afskærer i Virkeligheden derved i mange Tilfælde insolvente Boer fra at nyde godt af den heromhandlede hurtige Retsfølgning, og Ændringen frembyder ingen Betænkelighed, da Debitor har sin Likvidationsret ifølge Konkurslovens § 15 i Behold, selv om Boet har faaet Dom.

Forslagte Lovforslag m. m.

I Klasse med Veksel-sager er overensstemmende med Lov Nr. 58 af 23de April 1897 sat Sager, hvorunder Regreskrav efter en Check indtales.

Det er i § 291 bestemt, at andre Indsigelser end de specielt nævnte altid kunne fremsættes, naar begge Parter ere enige om at ansøge dem paakendte.

Reglen i det tidligere Forslags § 386 er udeladt, da der formentlig ikke har været Tale om at udelukke Sagsøgeren fra at føre alle saadanne Beviser, som han under Hensyn til de fremsætte Indsigelser finder det nødvendigt eller hensigtsmæssigt at føre, medens det paa den anden Side er selvfølgeligt, at Udsættelse af Bevisførelse i Anledning af en afskærs Indsigelse ej kan tillades Sagsøgte.

Fra den gældende Ret adskiller Kapitel sig navnlig ved, at det ogsaa i Veksel-sager og Check-Regress-sager stilles Sagsøgeren frit, om han vil benytte den her angivne Følgingsmaade eller den almindelige Underretsprocedure, endvidere derved, at den fri Adgang til at fremsætte et Modkrav mod et insolvent Bos Veksel- og Check-Regreskrav som oven nævnt er ophævet, medens paa den anden Side Adgangen til at fremsætte Modkrav mod Gældsbreve, hvori hurtig Retsfølgning er vedtaget, ligesom i det tidligere Forslag er begrænset til det Tilfælde, at Modkravet enten støttes paa et Gælds-brev, der indeholder samme Bestemmelse, eller indrømmes. Derhos har man, da den ny Processmaade i sin Helhed er anlagt paa større Hurtighed end den hidtil gældende, i Stedet for at optage de sædvanlige Fristbestemmelser i Lov af 28de Maj 1880 § 5 og Forordningen af 25de Januar 1828 § 4, kunnet indskrænke sig til en almindelig Forskrift om, at Dommeren skal d sørlig Omsorg for, at Sagen fremmes med den størst mulige Hurtighed.

I denne Forbindelse kan endnu fremhæves, at Forligsmægling ifølge § 130 kan undlades i alle de her omhandlede Sager og ikke blot, som efter gældende Ret, i Veksel- og Check-Regress-sager.

Naar samtlige de heromhandlede Sager ere henlagte til Underret uden Hensyn til Kravets Værdi, er Grunden hertil — som ogsaa angivet i Motiverne til det tidligere Udkast — at denne Regel paa den ene Side i høj Grad letter Følgningen af disse Sager, medens saadan Henlægning paa den anden Side er ubetænkelig, da der i alle disse Sager i Reglen ingen virkelig Strid vil være og navnlig heller intet Bevissspørgsmaal.

Om Adgangen til Arrest i Anledning af de i § 290 omtalte Fordringer, se § 474, 3die Stykke, Om Adgangen til, uanset Reglen i § 292, at gøre Erstatningskrav i Anledning af Arresten gældende som Modkrav, se § 489.

Kapitel XXVI.

Ægteskabssager samt Sager, hvorunder Arvinger søge sig en bortlevens Persons Formue tilkendt

Fra det tidligere Forslags 6te Afsnit, Kapitel IV, adskiller nærværende Kapitel sig paa følgende Punkter:

De berømtede Sager ere af de oven for ved § 2 omtalte Grunde henlagte til Underretterne i Stedet for til Landaret. Den i Udkastets § 295 optagne særlige Værnetingsregel gaar ud paa, at Sagen skal anlægges ved Sagsøgtens sidste Bopæl eller Opholdssted her i Riget, medens det tidligere Forslags § 399 med en enkelt Undtagelse henviste Sagen til Ægtemandens sidste Bopæl eller Opholdssted her i Riget. I øvrigt kan om den her omhandlede Regel bemærkes, at, hvad der gør den til en særlig Værnetingsregel, forskiellig fra den almindelige i § 13 in fine indeholdte, er den Omstændighed, at Sag til Skilsmisse ifølge § 295 kan anlægges og gennemføres mod en Sagvolder, der har forladt Landet, selv om dennes Bopæl eller Opholdssted i Udlandet kendes eller under Sagen bliver oplyst. Reglen tiltrænges i høj Grad af Hensyn til de ret hyppige Tilfælde, hvor den ene Ægtefælle rejser bort, f. Eks. til Amerika, og mere eller mindre fuldstændig afbryder Forbindelsen med den her efterlødte Ægtefælle, som derefter ønsker Skilsmisse.

Det tidligere Forslags § 406 er udeladt som kun indeholdende, hvad der efter Kapitets øvrige Regler maa anses for selvfølgeligt.

Det tidligere Forslags § 407 om den offentlige Anklagers Beføjelse til at fremkalde Annulteration af et Ægteskab i offentlig Interesse er udeladt, da man ikke har fundet Grund til at gøre Forandring i, hvad der maa anses for nugældende Ret, nemlig at et tilsynsladende Ægteskab, der i Virkeligheden lider af en absolut Ugyldeghedsgrund, i sig selv er at anses som en Nullitet, og der i øvrigt i Udkastet til Lov om Straffesplejen § 2 Nr. 11, er aabnet Adgang til at faa Ugyldegheden konstateret. Naar der alligevel i § 295 taltes om „Sager angaaende et Ægteskabs Ugyldeghed“ og i

§ 301 om „Dom, hvorefter et Ægteskab erklæres ugyldeghed“, tænkes der derved dels paa, at enhver af Parterne i et saadant Ægteskab kan være interesseret i at faa dets Ugyldeghed anerkendt gennem en Dom, dels paa, at der er visse relative Ugyldeghedsgrunde, der kun komme i Betragtning, naar de gøres gældende af en af Parterne.

I § 301 er efter fremmede Loves Forbillede optaget den Regel, at Overanklageren kan indtræde som Intervenienspart paa det offentlige Vegne for at hindre, at Skilsmisse- eller Ugyldeghedsdom urettelig tilsniges. I Modsætning til, hvad der udvikles i Motiverne til det tidligere Udkast S. 168—169, maa man nemlig anse det naturligst at benytte den Mulighed, der ved Oprettelsen af den særlige Anklagemyndighed tilvejebringes, for at skabe et yderligere Værn om det offentlige Interesse i, at Ægteskaber ikke uden gyldig Grund opheves eller erklæres ugyldeghed. — Efter den særlige Stilling, der i det hele er tillagt Retten i den her omhandlede Art af Sager, kan det ikke anses som liggende uden for Rettens Opgave at give Overanklageren Opfordring til at intervenere, saa snart Sagen forekommer Retten tvivlsom eller misstænkelig. Med § 301 jævnføres § 137, 2det Stykke.

Fra den gældende Ret adskiller Kapitel sig foruden ved de alt omtalte Regler om Værneting og Overanklagerens Interventionsret derved, at der altid skal sørges for, at Sagsøgte under Sagen optræder med eller ved Sagfører, samt at det i alle de her omhandlede Sager kan forlanges saavel af Sagsøgeren som af Sagsøgte, hvis denne bor eller opholder sig i Riget, at de skulle fremstille sig til Afhøring under Ed, ligesom det kan bemærkes, at de særlige Bestemmelser angaaende Indstævningen, som den bestaaende Lovgivning indeholder for visse Ægteskabssager (Fdg. 29de Maj 1750 § 1 og 11te September 1839 § 16, jfr. § 9) ikke ere optagne i Udkastet, da dets almindelige Regler i saa Henseende (jfr. særlig §§ 72, 75 og 76 samt § 275) maa anses tilstrækkelige ogsaa i de heromhandlede Sager.

Kapitel XXVII

Fremgangsmaaden, naar nogen skal umgæddes, eller Evnen skal sættes under just Lovværgeemaal.

Som omtalt i Motiverne til det tidligere Udkast gælder i saa godt som alle euro